

Kadir Gecesi ¹

1. Konunun Planı

A. Mübarek geceler nelerdir

- Mevlid Kandili
- Regaip Kandili
- Berat Kandili
- Miraç Kandili
- Kadir Gecesi

B. Kadir Gecesi

- Kadir gecesinin mübarek geceler içindeki yeri
- Kadir gecesinin önemi
- Kadir gecesi nasıl değerlendirilmeli
- Kadir gecesi ile ilgili ayetler
- Kadir gecesi ile ilgili hadisler

C. Mübarek gün ve gecelerin toplumsal hayata katkıları

2. Konunun Açılımı ve İşlenişi

Konuya mübarek gecelerin önemi ve bunların neler olduğu anlatılarak başlanır. Daha sonra kadir gecesinin mübarek geceler içindeki yeri ve önemi anlatılır. Akabinde mübarek gün ve gecelerin toplumsal hayata katkıları anlatılarak vaaz bitirilir.

3. Konunun Özet Sunumu

Zaman ve mekânlar; kendilerinde meydana gelen önemli olaylarla değer kazanırlar. Toplumumuzda mübarek gün ve geceler olarak bilinen kandil geceleri de içlerinde büyük olaylar meydana geldiği için önemli, değerli ve toplum tarafından büyük bir şevk ve iştiaqla kutlanan gecelerdir. Bu geceler bayram havası içerisinde geçmektedir. İşte bu gecelerden biri de Kuran'da sure ismi olarak da bilinen Kadir gecesidir.

Kadir sözlükte; değer, kıymet ve itibar demektir. Bu geceye Kadir Gecesi denilmesi de hiç şüphesiz şeref ve kıymetinden dolayıdır. Kadir Gecesini bu derece değerli kılan en önemli sebep de Kur'ân-ı Kerim'in bu gece indirilmeye başlanmış olmasıdır. Kur'ân-ı Kerim'in nüzulü ve Peygamberimizin insanlığa son peygamber olarak gönderilmesi, dünya tarihinin en önemli hadisesidir.

İslam âlimleri Kadir gecesinin Ramazan'ın 27. gecesi olduğu konusunda ittifak etmiş olmalarına rağmen, İslâm kaynaklarında belirtildiğine göre Allah Teâlâ birtakım hikmetlere dayanarak Kadir gecesini ve onun dışında daha bazı şeyleri de gizli tutmuştur. Bunlar: cuma günü içerisinde duanın kabul olacağı saat; beş vakit içerisinde Salât-ı vusta; ilâhî isimler içerisinde İsm-i Azam; bütün taatlar ve ibadetler içerisinde rızay-ı ilâhî; zaman içerisinde kıyamet ve hayat içerisinde ölümdür. Bunların gizli tutulmasından maksat müminlerin her daim uyanık, dikkatli, hazırlıklı ve devamlı Allah'a ibadet ve taat içerisinde olmalarını sağlamaktır. İşte zamanı gizlenen ancak kuvvetle muhtemel Ramazan'ın 27. Gecesi olarak bilinen bu geceyi müminler gaflet içerisinde geçirmemeli, ibadet ve taatle değerlendirmelidir.

¹ Bu vaaz projesi, **Aşkale Vaizi Abdullah KARALI** tarafından hazırlanmıştır.

Kadir Gecesini gereği gibi anlayıp hakkıyla değerlendirmenin yolu, Kur'an-ı Kerim'in eşsiz mesajlarını anlamaktan geçer. Bu itibarla, Kadir Gecesi Kur'an-ı öğrenme ve Resûlullah'ı tanıma, onların öngördüğü fazilet ilkeleri doğrultusunda yaşama ve her türlü kötülüğü terk etme vesilesi kabul edilmelidir. Zira insanlara dünya ve âhiret mutluluğunu sağlamayı hedefleyen ve manevî varlığımızı karartan her türlü olumsuzluktan arındırarak, bizi üstün ahlâkî değerlere yönelten Kur'an'dır. O'nun getirdiği ilke ve prensiplerin özünde aydınlık, hoşgörü, dostluk ve kardeşlik vardır. O, insanlar arasında sevgi, uzlaşma, yardımlaşma, kardeşlik ve istikrarı sağlayacak; fert ve toplum planında pek çok ahlâkî ve sosyal problemin hak ve adalet çerçevesinde çözülmesine ışık tutacak ve insanlara gelişme yollarını göstererek onları geleceğe hazırlayacak ilâhî ölçüleri içeren bir kitaptır. Kur'an'ın bu özelliği, **“Gerçekten bu Kur'an en doğru olan yola götürür ve iyi işler yapan Mü'minler için büyük bir mükâfat olduğunu müjdelir”** (İsrâ, 17/9) **“Biz Kur'an'dan, Mü'minler için şifa ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz...”** (İsrâ, 17/82) ayetleriyle dile getirilmektedir. Ayrıca bu geceyi, namaz kılarak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tevbe, istiğfar ederek ve dua yaparak değerlendirmeli, geçen hayatımızın Kur'an ve Sünnete uygun olup olmadığının muhasebesini yapmalıyız. Dargınlık, kırgınlık, kin ve nefretin yerine sevgi, saygı, hoşgörü, dostluk ve kardeşliği hâkim kılmalıyız.

Bu gece Yetimlerin, kimsesizlerin, fakir ve muhtaçların yüzünü güldürmek, onlara yardım elimizi uzatmak için büyük bir fırsattır. Bu nedenle manen bin aydan daha hayırlı olduğu müjdelenen, dolayısıyla, yaklaşık 80 küsur yıllık bir insan ömrüne bedel olan bu geceden gerektiği şekilde istifade etmeliyiz. Sayısız manevî güzelliğin yaşandığı ve mükâfatların sınırsız olarak verildiği bu gecede; özümüze dönerek gaflet içinde geçen günlerimizi sorgulamalı, kendimizle hesaplaşmalı, iyi ve güzel davranışlarımızı artırmaya, kötü davranışlardan uzaklaşarak kalbimizdeki manevî kirleri temizlemeye çalışmalıyız.

Bu gibi mübarek gün ve geceleri değerlendirirken gözden uzak tutulmaması gereken bir durum ise, ibadet ve taatlerimizi sadece bu geceye hasretmemeli, her zaman Allah'ın kulu ve Hz. Muhammed (sav)'in ümmeti olduğumuzu hatırdan tutup, ona göre hayatımızı yönlendirmeliyiz.

Mübarek gün ve geceler toplumsal hayata pek çok yönden katkı sağlamakta, bugün ve geceler vesilesi ile insanlar birbirlerini ve yakınlarını aramakta, yetimler ve fakirler gözetilmekte, hastalar ziyaret edilmekte ve dargınlar barışmaktadır.

4. Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Ayetler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik. Bilir misin nedir Kadir gecesi? Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. O gece melekler ve ruh, rablerinin izniyle her bir iş için iner dururlar. O gece tan yeri ağarınca kadar esenlik doludur.²

² Kadir Suresi – 1-5

- حَمْ 1 وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ 2 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ 3

Hâ-mîm. Aydınlatan kitaba yemin olsun! Biz onu mübarek bir gecede indirdik; biz daima uyarmaktayız.³

5. Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Hadisler

- عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ عَلِمْتُ أَيُّ لَيْلَةٍ لَيْلَةُ الْقَدْرِ مَا أَقُولُ فِيهَا قَالَ " قُولِي اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوءٌ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي "

Hiz. Aişe validemiz demiştir ki; Resûlullah (sav)'e: “- Ey Allah'ın Resulü! Kadir gecesine rastlarsam nasıl dua edeyim?” diye sordum. Resûlullah (sav): “Allah'ım sen çok affedicisin, affi seversin, beni affet.” diye dua et, buyurdu.⁴

- عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ص قَالَ " تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْوَتْرِ مِنَ الْعَشْرِ الْأَوَّخِرِ مِنْ رَمَضَانَ "

Hiz. Aişe (sav) den: Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: “Kadir gecesini Ramazanın son on gününün tek gecelerinde arayınız.”⁵

- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ : “مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا عُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا عُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ”

Ebû Hüreyre'den (ra) rivayet edildiğine göre, Hiz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “İnanarak ve sevabını Allah'tan umarak Ramazan orucunu tutan kimsenin geçmiş günahları bağışlanır. İnanarak ve sevabını Allah'tan umarak Kadir gecesini ihya eden kimsenin de geçmiş günahları bağışlanır.”⁶

6. Yararlanılabilecek Bazı Kaynaklar

- Kur'an-ı Kerim
- DİA Kadir Gecesi maddesi
- Buhârî, Kitabü Fadl-i Leyletü'l-Kadr.
- M. Asım Köksal, Kadir Gecesi.
- S. Daim Duran, Mübarek Geceler
- Kazım Öztürk, İslam'da Kutsal Gün ve Geceler

³ Duhân Suresi – 1-3

⁴ Tirmizî, “Deavât”, 84

⁵ Buhari, Leyletü'l-Kadr, 3

⁶ Buhârî, Fadlû leyleti'l-kadr, 1